

HOMENATGE A FERRAN SOLDEVILA

Amb motiu del centenari del naixement de Ferran Soldevila, que fou membre de l'IEC des de l'any 1947, l'Institut organitzà, per mitjà de la Secció Històrico-Arqueològica, un acte d'homenatge.

L'acte, que tingué lloc a la Sala Prat de la Riba el dia 4 de març de 1996, es dividí en dues parts:

- la presentació de la nova edició del llibre *Pere el Gran*, per Manuel Mundó i M. Teresa Ferrer;
- el parlament *Ferran Soldevila i l'Institut d'Estudis Catalans*, per Albert Balcells.

Reproduïm a continuació aquests parlaments.

Acte de presentació de l'obra de Ferran Soldevila *Pere el Gran* per Manuel Mundó i Marcet

La Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC, que va comptar amb Ferran Soldevila entre els seus membres més il·lustres, ha sentit la necessitat de retre-li l'homenatge merescut: i ho fa, encara que fora de temps, per a commemorar-ne el centenari del naixement. La Secció havia decidit que la presentació d'aquests volums reeditats i completats de l'obra de Soldevila sobre *Pere el Gran* s'escaigués encara dins de l'any commemoratiu; no ha estat possible a causa d'un retard en la impressió. L'homenatge, però, resta ferm, ple i ben justificat.

A qui fan presidir un acte d'aquesta mena se li dóna —se suposa— el permís de parlar de les seves relacions amb l'homenatjat. *Stricto sensu* no vaig ser deixeble de Soldevila a les aules; però sí que m'hi sento lligat pel seu mestratge escrit. Juntament amb l'obra i les converses tingudes amb Ramon d'Abadal, tan fortament impactants en mi, sens dubte ha estat la lectura assídua de les obres de Ferran Soldevila les que han afaïçonat el poc que sé d'investigar i de narrar temes de la història de Catalunya.

Justament la *Història de Catalunya* de Soldevila ha estat per a mi un llibre literalment de capçalera —amb totes les síntesis complementàries que vulgüeu—; fins i tot ho era en els temps d'ombra imposada per un suposat progressisme que el titllava de romàntic. Jo no hi era, entre els minimitzadors; de fet, el veritable progrés s'ha assolit pel guix dels historiògrafs, els quals han reivindicat ara mateix el seu nom, i també la manera de concebre i d'escriure la història dels Països Catalans.

L'any passat vaig haver de buidar les quatre parts, ja publicades, de la magna obra *Pere el Gran*, per a extreure'n totes les cites que presentaven els documents inèdits publicats per Soldevila, a fi de constatar estadísticament les fórmules de datació i les preposicions que les precedien, tant en llatí com en català; la feina va ser a utilitat de la Secció Filològica de l'IEC. A Ferran Soldevila l'havia pogut saludar i parlar-li

poques vegades. La darrera, però, fou emotiva. Es trobava retirat a la seva finca de Palautordera, i molts membres de la Secció Històrica i de la Societat Catalana d'Estudis Històrics, acompanyats del secretari general, senyor Aramon, el visitàrem per oferir-li els primers volums dels *Estudis d'Història Medieval* dedicats a ell, quan acabava de complir els setanta-cinc anys.

Avui, recordant els que haurien estat els seus cent anys, podem oferir-li la reedició completada de l'obra sobre *Pere el Gran*. Diria que és l'obra de Soldevila concebuda, treballada i escrita amb més base documental nova, important i alhora extensa. Ja que no la va poder veure publicada en vida seva, la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC decidí de recuperar-ne uns plecs i afegir-hi els originals d'un treball inèdit, i, el que era més compromès, n'encarregà la cura a la senyora M. Teresa Ferrer; cal agrair-li, doncs, que s'hagi dut a bon terme en tan poc temps. Ella mateixa ens ho explicarà tot seguit.

Abans d'acabar, saludem el senyor Gerard Soldevila, fill del nostre homenatjat, que, malgrat un dol familiar punyent sofert de fa poc, ha acceptat la invitació de presenciar l'acte d'estima que professem al seu pare; saludem també el nebot i les nebodes de Ferran Soldevila, més habituades aquestes a trobar-se entre nosaltres en actes de l'IEC. Benvinguts tots, i que ens quedi un bon record perenne del gran mestre de la història de Catalunya que ha estat per a tots Ferran Soldevila.